

بسم الله الرحمن الرحيم

عسل و انجماد منی در گوسفند نژاد آتابای

تألیف:

دکتر علی کولیوند

دکتر فرشته نصرتی

دکتر امیر محمد شبانی مقدم

دکتر مسعود مهری

ویراستار علمی:

دکتر مجید محمد صادق

(دانشیار و هیئت علمی دانشگاه گرمسار)

عسل و انجماد منی در گوسفند نژاد آتابای / تالیف علی کولیوند... [و دیگران؛ ویراستار علمی مجید محمدصادق.	عنوان و نام پدیدآور
تهران، انتشارات نوربخش، ۱۳۹۸.	مشخصات نشر
۱۰۴ ص. مصور، جدول، نمودار؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.	مشخصات ظاهری
978-622-6777-03-2	شابک
تالیف علی کولیوند، فرشته نصرتی، امیر محمد شبانی مقدم، مسعود مهری.	یادداشت
کتابنامه.	یادداشت
قوچ‌ها -- ایران -- تلقیح مصنوعی -- نمونه پژوهی	موضوع
Mouflon -- Artificial insemination -- Iran -- Case studies	موضوع
دام‌ها -- ذخایر ژنتیکی -- نگهداری در سرما	موضوع
Livestock -- Germplasm resources -- Cryopreservation	موضوع
انجماد منی	موضوع
Frozen semen	موضوع
عسل -- تجزیه و آزمایش	موضوع
Honey -- Analysis	موضوع
نگهداری اندام‌ها و بافت‌ها در سرما	موضوع
Cryopreservation of organs, tissue, etc	موضوع
انجماد، در حیوانات	موضوع
Spermatogenesis in animals	موضوع
کولون، ۱۳۷۲-	شناسه افزوده
محمد علی، مجید، ۱۳۴۴-، ویراستار	شناسه افزوده
۵۳۳۷۵/۵	رده بندی کنگره
۶۳۶/۳۰	رده بندی دیویی
۵۷۳۵۳۶۰	شماره کتابشناسی ملی

انتشارات نوربخش: عضو انجمن فرهنگ نشر ایران، کتاب دانشگاهی

- عسل و انجماد منی در گوسفند نژاد آتابای
- تألیف: دکتر علی کولیوند، دکتر فرشته نصرتی، دکتر امیر محمد شبانی مقدم، دکتر مسعود مهری
- ویراستار علمی: دکتر مجید محمدصادق
- ناشر: انتشارات نوربخش
- چاپ و صحافی: چاپ دیجیتال مجد
- نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۸
- شمارگان: ۵۰ نسخه
- شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۷۷-۰۳-۲ قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

تهران، خیابان انقلاب، ابتدای خیابان وصال شیرازی، بن‌بست قاجار، پلاک ۴، واحد ۲

تلفن: ۶۶۹۷۸۸۲۹-۶۶۹۷۸۸۳۰

پیش‌گفتار

حفظ انجماد منی و تلقیح مصنوعی فواید زیادی را برای صنعت پرورش حیوانات اهلی به‌ویژه برای بهبود تولیدمثلی و ژنتیکی، ارائه می‌کنند. اما بزرگ‌ترین مانع در حفظ انجماد منی، آس‌بی است که به ساختمان اسپرم در طول فرآیند انجماد - ذوب وارد می‌شود که منجر به باروری ضعیف اسپرم منجمد می‌گردد. تا به حال در ایران از عسل به عنوان ماده‌ای برای منجمد استفاده نکرده‌اند. امید است با مطالعه این کتاب و توجه به این طرح که برای اولین بار در ایران انجام خواهد شد، بتوان با استفاده از این روش میزان بقای اسپرم را طولانی‌تر کرده و مشکلات کشته شدن اسپرم در زمان کوتاه، حمل آن در مسافت‌های طولانی به منظور انتقال و افزایش ضریب باروری نیز تا حدودی رفع شود و همچنین کمک بسزایی به صنعت دامپروری در امر خودکفایی و جلوگیری از واردات محصولات خارجی شود.

در پایان، بر خود لازم می‌دانم از تمام کسانی که در تدوین این کتاب مرا یاری کرده‌اند، بخصوص جناب آقای دکتر بهرنگ اکرامی، مدیر و تشکر کنم.

علی کولیوند

(دستگیری بیماری‌های داخلی دام‌های بزرگ دانشگاه شهید چمران اهواز)

بهار ۱۳۹۸

فهرست مطالب

۵	پیشگفتار
۱۱	فهرست جداوا
۱۲	فهرست تصاویر
۱۳	فهرست نمودار
۱۵	چکیده
۱۷	فصل اول: کلیات
۱۸	۱-۱- مقدمه:
۱۹	۱-۱-۱- بیان مسئله
۲۰	۲-۱- اهمیت و ضرورت انجام تحقیق
۲۰	۳-۱- اهداف پژوهش
۲۱	۴-۱- فرضیه‌های پژوهش
۲۱	۵-۱- فحلی
۲۳	۶-۱- کلیات حفظ انجمادی
۲۹	۱-۶-۱- کاربرد و فواید حفظ انجمادی منی
۲۹	۲-۶-۱- انواع روشهای حفظ انجمادی
۳۰	۳-۶-۱- تاریخچه حفظ انجماد منی قوچ
۳۲	۴-۶-۱- مراحل حفظ انجمادی منی

- ۳۲ ۷-۱- انجماد اسپرم
- ۳۲ ۱-۷-۱- عوامل مؤثر بر انجماد اسپرم قوچ
- ۳۳ ۲-۷-۱- رقیق کننده ها
- ۳۴ ۳-۷-۱- مواد نگهدارنده یا محافظت کننده ها
- ۳۴ ۱-۳-۷-۱- مواد نگهدارنده درون سلولی یا نفوذ کننده
- ۳۶ ۲-۳-۷-۱- مواد نگهدارنده برون سلولی یا نفوذناپذیر
- ۴۳ ۱-۱- عمل طبیعی
- ۴۶ ۹-۱- تلقیح مصنوعی
- ۴۶ ۱-۹-۱- تلقیح مصنوعی چیست؟
- ۴۶ ۲-۹-۱- فواید تلقیح مصنوعی
- ۱-۹-۳- نقش تلقیح مصنوعی در جلوگیری از گسترش امراض قابل انتقال به وسیله جفت گیری
- ۴۸ ۴-۹-۱- عواملی که باعث ایجاد حساسیت در تلقیح مصنوعی می شود
- ۴۹ ۵-۹-۱- مناسب ترین زمان تلقیح مصنوعی
- ۴۹ ۱۰-۱- تلقیح مصنوعی در گوسفند
- ۵۰ ۱-۱۰-۱- اهمیت تلقیح مصنوعی در گوسفند
- ۵۱ ۱۱-۱- اهمیت پرورش گوسفند
- ۵۲ ۱-۱۱-۱- گوسفند نژاد آتابای یا دالاق
- ۵۳ ۲-۱۱-۱- پراکنش
- ۵۳ ۳-۱۱-۱- رنگ
- ۵۳ ۴-۱۱-۱- ویژگی های ظاهری
- ۵۳ ۵-۱۱-۱- خصوصیات تولیدی

- ۵۴ ۱۲-۱- روش های کلی ارزیابی منی
- ۵۴ ۱-۱۲-۱- تعیین تعداد اسپرماتوزوئیدها
- ۵۴ ۲-۱۲-۱- قابلیت تحرک
- ۵۵ ۱-۱۲-۲-۱- انواع گسترش
- ۵۶ ۱-۱۲-۳- تعداد اسپرم های زنده
- ۵۶ ۱-۴-۱-۱- شکل ظاهری
- ۵۶ ۱-۱۲-۴-۱- ناهنجاری های اولیه
- ۵۶ ۱-۴-۱-۱- ناهنجاری های ثانویه
- ۵۶ ۱-۱۲-۵- سلاه ، غش ، پلاسمایی
- ۵۷ فصل دوم: پیشینه تحقیق
- ۵۸ ۱-۲- پیشینه تحقیقات
- ۶۳ فصل سوم: مواد و روش کار
- ۶۴ ۱-۳- روش تحقیق
- ۶۶ ۲-۳- مواد محلول استوک
- ۷۰ ۳-۳- شیوه ساخت محلول انوزین - نگروزین
- ۷۱ ۴-۳- بررسی اسپرم با استفاده از محلول انوزین - نگروزین
- ۷۲ ۵-۳- شیوه ساخت هایپواسموتیک
- ۷۲ ۶-۳- بررسی اسپرم با استفاده از محلول هاست
- ۷۳ ۷-۳- جداسازی زرده تخم مرغ
- ۷۴ ۸-۳- روش آماری مورد استفاده جهت تجزیه و تحلیل داده ها

۷۵	فصل چهارم: نتایج و تجزیه و تحلیل داده ها
۷۶	۴-۱- نتایج
۸۷	فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری
۸۸	۵-۱- بحث:
۹۲	۵-۲- نتیجه گیری
۹۳	۵-۳- پیشنهادات
۹۵	فهرست منابع

چکیده

این مطالعه با هدف بررسی اثر ۴ رقیق‌کننده مختلف برای نگهداری اسپرم قوچ آتابای در تمام انجماد انجام شد. این آزمایش با استفاده از بیضه ۵ رأس قوچ نژاد آتابای کشتار شده از طرز قطع ناحیه دم اپیدیدیم صورت گرفت. رقیق‌کننده با غلظت‌های ۰/۵، ۱، ۱/۵ و ۲ درصد عسل ساخته شد. نمونه‌های منی رقیق‌شده در معرض بخار ازت منجمد و در نانک حاوی ازت مایع ذخیره شدند. پس از یخ‌گشایی نمونه‌ها از لحاظ تحرک، شرایط هاسک و میزان رنگ‌پذیری انوزین و نگرزین مورد بررسی قرار گرفت. میان رقیق‌کننده‌ها با ترکیب مختلف، تفاوت معنی‌دار آماری دیده می‌شود ($p \leq 0.05$). براساس نتایج این آزمایش، رقیق‌کننده حاوی عسل ۱/۵ درصد بهترین اثر را نشان داد. با افزایش تحرک و بهبود سلامت شا به همان میزان افزایش ناهنجاری ثبت شد. ناهنجاری‌ها عمدتاً بر روی دم اسپرم بوده و باعث اختلال در تحرک و مورفولوژی دم اسپرم می‌شود؛ لذا از نظر کیفیتی، کمترین تغییر معنی‌داری مشاهده نمی‌گردد.